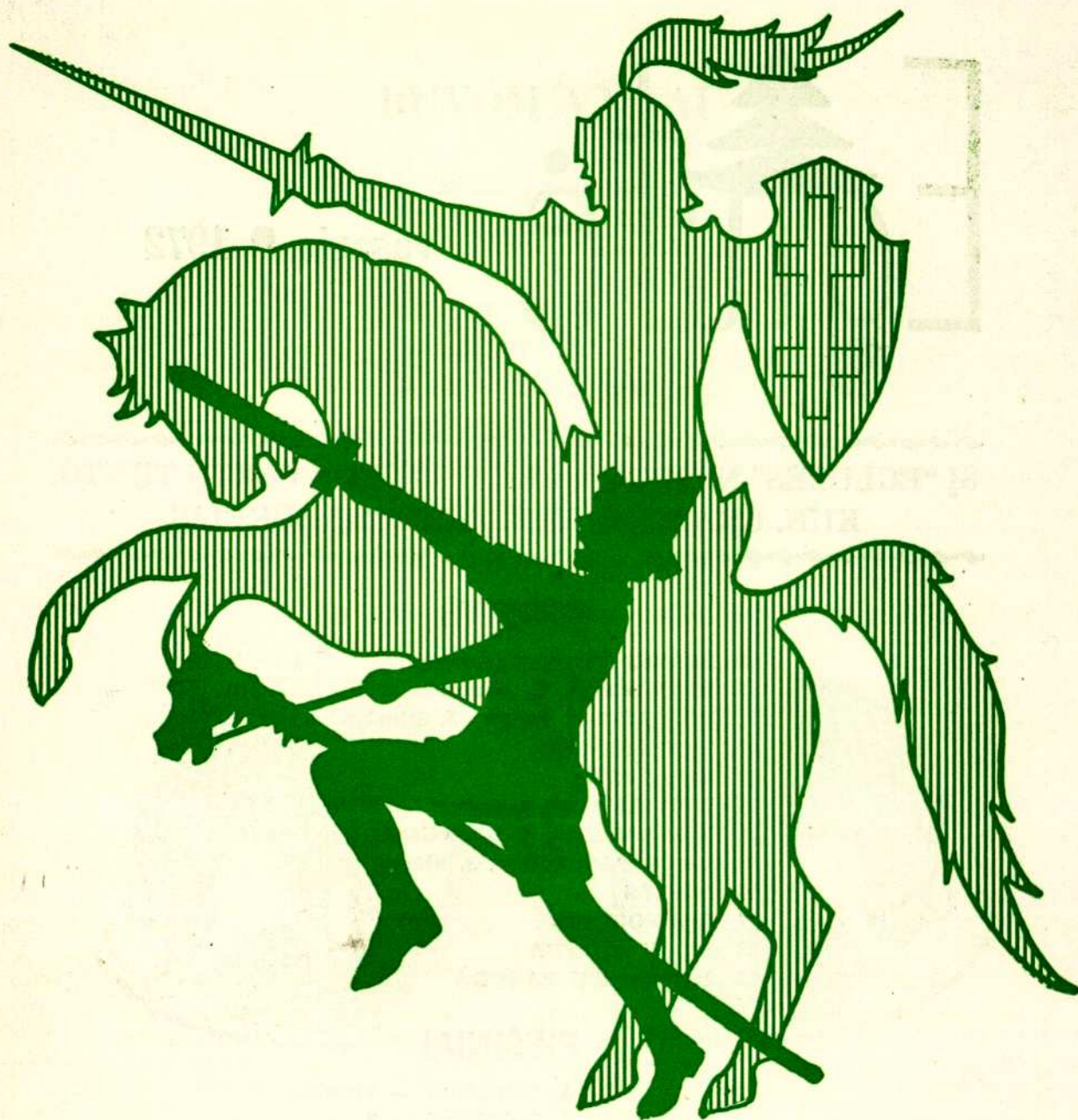

Eglutē

1972 VASARIS

Eglutė

vasaris • 1972

ŠI "EGLUTĖS" NUMERĮ IŠLEIDO AUŠROS VARTŲ TUNTO,
KUN. GRAŽINOS VYR. SKAUČIŲ BŪRELIS

TURINYS

- 3 BUVOM VYRAI, R. Jotvingytė
- 4 KOPLYTĖLĖ, P. Razminas
- 11 PO LAISVĖS ŽYGIU, J. Minelga
- 12 TEN KUR OŠIA
- 13 RIDA, RIDA
- 14 Į PILIAKALNĮ, Lekutis
- 21 EILĖRAŠČIAI, A. Muliolienė
- 22 URVO PASLAPTIS, J. Slėnys
- 26 MİSLĖS
- 27 GALVOSŪKIS
- 28 MŪSU KŪRYBA
- 32 PAVEIKSLŲ PARODA

PIEŠINIAI

- A. Trinkūnas — viršelis
- Z. Sodeikienė — 3
- A. Korsakaitė - Sutkuvienė — 4 - 10, 11
- A. Sruoginienė — 14 - 20, 22, 24, 25
- E. Muliolytė — 21

"Eglutė": laikraštėlis vaikams; redakcija, administracija, spaustuvė — Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų, Putnam, Connecticut 06260. Kaina metams — \$5.00, vienas numeris — .50.

"Eglutė" — "The Little Fir". Magazine for children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Office of Publication: Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Subscription — \$5.00 yearly, single copy — .50. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

BUVOM VYRAI

Ritonė Jotvingytė

**Buvom vyrai
Nei pipirai,
Nieko nebijojom —
Ant arkliukų
Pagaliukų,
Į karužę jojom!**

**Muistė žirgai
Bėras galvas
Pentinai blizgėjo,
Mes, “kariškiai”,
Seną kiškį
Du kart nugalėjom!**

KOPLYTĖLĖ

Pranas Razminas

Niekas nežinojo, kada rūpintojėlis atsirado girios gilumoje. Niekas nematė nė kas įtaisė stiklinius langelius, kurie jį saugojo nuo vėjų, lietaus ir sniego. Nežinia nė kieno rankos ant rūpintojėlio koplytėlės uždėjo varinį stogelį.

— Mamyte, ar labai senas miško Dievulis? — klausė Augaičių Beniukas, kai vieną dieną, uogaujant, mama parodė koplytėlę ir liepė sukalbėti poterius.

— Senas, Beniukai. Labai senas. Niekas neatmena, kada jis čia apsigyveno.

— Ar jis, mamyte, nebijo čia vienas? Dieną ir naktį?... Čia, mamyte, vilkų yra. Vidury miško baisu vienam, — pasipurtė Beniukas.

— Jis vienas, vaikeli, niekada nebūna. Su juo ir paukščiai, ir gyvuliukai ir drugeliai. Su juo, Beniukai, saulė ir žvaigždės. Ir žmonės labai lanko. Ateina melstis, dėkoti, guostis ir prašyti... Matai, net takelis numintas. Labiausiai tai lanko vaikai, eidami ir grįždami iš mokyklos.

— Kai aš eisiu į mokyklą ir aš lankysiu miško Dievulį, — nutarė ir Augaičių Beniukas.

Ir tesėjo. Rudenį, jis, pirmo skyriaus mokinyš, dažnai suko iš kelio pas rūpintojėlį. Dažnai ir lauktuvių nunešdavo. Tai suskintų kačpėdėlių, tai marga, iš strazdo sparno iškritusią plunksną, su kuria skirtis jam buvo nelengva...

— Aš Tau, Dievuli, atnešiau plunksną. Bet nepamesk. Ji graži. Žiūrėk, kokia marga, — sukinėjo pirštuose Beniukas, rodydamas dovaną.

Beniukas Augaitis dažnai meldėsi. Daugiausiai prašydavo duonos. Jam visada būdavo baisu, kai mamytė sakydavo:

— Iš šių miltų jau paskutinis kepimas. Ką darysim?...

Beniukui rodės — jei nėra pieno, ar mėsos, tai nieko. Jų dažnai nebuvo. Bet, ne duonos! Saugok, Viešpatie!

Praėjo nemažai metų. Beniukas jau senokai baigė mokyklą. Jis išaugo stambus, stiprus vyras. Žmonės nustojo jį vadinti Augaičių Beniuku. Dabar jis Benys Augaitis, ir jo sūnus, kurio vardas buvo taip pat Beniukas,ėjo ton pačion mokyklon.

Mažasis Beniukas taip pat dažnai suko iš kelio. Ir jisėjo pas rūpintojėlį prašyti tėtei ir mamai sveikatos ir kad niekada nepritruktų duonos...

Slinko metai. Keitėsi į mokyklą einančių vaikų veidai. Tačiau, visų jaunųjų dienos panašios. Į mokyklą, ar namo eidami, vaikai rasdavo laiko ir paįsdykauti ir vieni kitiems išdaigų prikrėsti.

Žiemą, murdėsi snieguose ir svaidėsi sniego gniužtėmis, žaisdami "karą".

Vienas sniego mūšis įvyko prie koplytėlės. Visi kovėsi narsiai. Neatsiliko ir Augaičių Beniukas.

Pasitaikė, kad Beniuko paleista sniego gniūžtė, atsimušė į koplytėlės langelio stiklą. Suskaldė į gabalėlius. Draugai, užmiršo narsumą, nusigando ir ėmė šaukti:

— Augaitis! Benius sudaužė koplytėlę! Augaitis! Augaitis! Pasakysim tavo tėvams! Pasakysim! Pasakysim! Tu tyčiomis! Tyčiomis...

Beniukas nusiminė. — Jam buvo graudu ir labai nesmagu.

Be nuotaikos, nuo visų atsilikęs, jis parėjo namo. Jo ausyse vis dar skambėjo:

— Pasakysim, pasakysim... Tu tyčiomis...

Beveik nieko nevalgęs, jis atsigulė. Miegojo neramiai. Iš ryto, į mokyklą Beniukas ruošėsi sunkia širdimi.

— Juk vistiek tėtė ir mama sužinos, kas išmušė koplytėlės lango stiklą. Bet, kaip pasakyti!...

Berniukui pasidarė dar sunkiau, kai jis nunešė iš sidabru blizgančio popieriaus iškirtą žvaigždę, koplytėlei papuošti. Jis pamatė, kad rūpintojėlio kojos užpustytos...

Praėjo keli metai. Buvo vasaros pradžia.

— Tėveli, kas ten ūžia? Plento pusėje. Gal užbėgti ant kalniuko ir pažiūrėti? — klausė Beniukas.

— Ne, sūnau, neik. Tai rusų tankai laužo mūsų kelius, atnešdami sunkius laikus...

— Bet, čia Lietuva, ne Rusija.

Beniuko tėtis sunkiai atsiduso. Vasara buvo sunki ir liūdna.

Rudenį, Beniukas vėl ėjo į mokyklą. Dabar jis jau suprato, kas įvyko...

Vieną vakarą, kai Beniuko tėtis pasiėmė šautuvą ir žengė pro duris, vaikas paklausė:

— Kur, tėveli?

— Nesirūpink, sūnau. Būk geras mamytei ir klausyk mokytojo.

— Gerai, tėveli. Bet ir tu saugokis.

— Neužmiršk, sūnau, aplankyti koplytėlės.

— Ne...

Praėjo ruduo. Buvo pusiaužiemis. Benį Augaitį žmonės minėjo dažnai. Vieni jo vardą tarė pagarbiai, kiti buvo pilni neapykantos. Bet, kur jis yra — nežinojo niekas, net namiškiai...

Vieną vasario mėnesio rytą, girios gilumoje, žmonės girdėjo šautuvų tratėjimą.

Į mokyklą vaikai slinko pamažu, tylėdami. Buvo baugu. Ir Beniukas ėjo susimąstęs. Galvojo apie pasunkėjusius laikus ir didelius rūpesčius.

— Kaip gerai būtų, kad tėtis būtų namie, — galvojo jis. — Tokią šaltą dieną, tėtis tikrai į mokyklą pavėžėtų. Dar ir kitų vaikų pilnas roges prisisodintų... Jau ir pušynas, — ne nepajuto, kaip pats sau, garsiai pasakė Beniukas.

Už pušyno, tuoj ir takelis į koplytėlę...

— Nors trumpai, sustosiu pasimelsti, — galvojo Beniukas.

Jis truputį atsiliko ir išsuko iš kelio. Už kelių žingsnių koplytėlė...

— O, Dieve! — šnabždėjo vaikas, — žmogus... Tėtės kailiniu-
kai...

Beniukas pažvelgė į žmogaus veidą.

— Tėveli! Tėveli! Kelkis! Čia šalta! Susirgsi!

Beniukas pridėjo prie tėvo veido ranką. Beniaus Augaičio veidas buvo šaltas...

Palikęs tėvą, Beniukas parbėgo namo.

— Mamyte! Mamyte! Tėvelis prie koplytėlės!

Kai Augaitienė su sūnum atbėgo pas rūpintojėlį, Augaičio ten jau nerado...

Kitą rytą, į mokyklą Beniukas ėjo tylus. Jis galvojo:

— Kur dabar mano tėtė? Mama sako, kad draugai jį paslėpė nuo priešų. Bet kur?... Turbūt tik miško Dievulis žino...

PO LAISVĖS ŽYGIŲ

Jonas Minelga

Trispalvių miškas pasikėlė
Virš miestų, sodžių ir kalvų.
Kaip saulė buvo tėviškėlė
Po laisvės žygių, po kovų.

Sugėrė žemė vyrų kraują, —
Nuplaukė upės į marias,
Kai tulpė skleidė žiedą naują
Ir svaigo sodai vakare.

Kariai parados ugnį skėlė,
Sužvilgus rasai ant svėrės.
Kaip saulė buvo tėviškėlė,
Kaip saulė amžiais ji žėrės.

RIDA, RIDA

IŠ "MEŠKIUKO RUDNOSIUKO"

ŽODŽIAI — VYTĖS NEMUNĖLIO, MUZIKA — G. GUDAUSKIENĖS

STACCATO

RI-DA RI-DA RI-DA - DAI ŽY-DI JAU VI-SI ŽIE-DAI

ŽY-DI PIE-VOS IR ŽI-BU-TĖS IR PU-RIE-NOS PA-SI-PŪTĖ

DAUG MAR-GŲ IR DAUG BAL-TŲ IR ŠIM-TŲ ŠIM-TAI KI-TŲ TAI KI-TŲ

II TRA-LIA LY-LIA, O-ČIA-ČIA, JAU VISI PAUKŠTELIAI ČIA:
IR GEGUTĖ IR GENYS, IR LAKŠTUTĖ IR GARNYS,
ČIULBA ULBA TRU-TU-TU, IR ŠIMTŲ ŠIMTAI KITŲ.

TEN KUR OŠIA

IŠ "MEŠKIUKO RUDNOSIUKO"

ŽODŽIAI — VYTĖS NEMUNĖLIO, MUZIKA — G. GUDAUSKIENĖS

LETAI

mf

mp

TEN KUR O - ŠIA

ŽA - LIOS PU - ŠYS, TEN KUR TO - PO - LIAI AUKŠ - TI

f

DIN, DIN, DIN VAR - PE - LIS SKAM - BA JUO - DO MIŠ - KO

10

PA - KRAŠ - TYJ

11

PA - KRAŠ - TYJ

II KAS TIK GYVAS,
KAS TIK SVEIKAS
REIKIA MOKYTIS
DIN, DIN.

(PO ŽEME TIK
KURMIO VAIKAS
2 BĮJO JIS
IŠLYST LAUKAN

Į PILIAKALNĮ

Lekutis

Jau daug daug metų praėjo nuo tos vasaros. Tada dar mažas buvau ir bėgiojau Imsrės ir Mituvos pakrantėmis.

O kas ta Imsrė? Ir kas ta Mituva? Tai upės. Susiraskite Lietuvos žemėlapyje Kauną. Kaunas stovi ant Nemuno kranto. Nemunu keliaukit žemyn į Baltijos jūros pusę — rasite Jurbarką. Ten Imsrė įteka į Mituvą, o Mituva — į Nemuną.

Jurbarke aš gimiau ir augau. Tai labai senas miestas. O prie Jurbarko, ant Imsrės kranto yra dar senesnis piliakalnis. Tame piliakalnyje senovėje lietuviai turėjo tvirtą pilį, kuri Lietuvą nuo kryžiuočių gynė.

Vieną kartą Arvydas, Gintautas ir aš nuėjom į tą piliakalnį. Žmonės kalbėdavo, kad naktį ten vaidenasi. Bet mes ėjom dieną. Visi trys buvom drąsūs vaikai, o ypač Arvydas.

— Ką man padarytų vaiduoklis? — sakė jis. — Atsiginsiu! O dieną, kam bijoti, galima žmonių prisišaukti.

— Ir mes nebijom! — pridėjom mudu su Gintautu.

Ir nuėjom.

Piliakalnį pasiekti, reikia eiti Imsrės pakrantėmis. O Imsrė teka vingių vingučiais. Tokiais vingučiais ėjom ir mes.

Vasarą Imsrė negili. Gintui įdomu įbristi. Bet tik ligi kelių, toliau neina. Įbrendam ir mudu su Arvydu. Tiktai šmurkšt, šmurkšt apie kojas. Kažkas vandenį!

— Lydeka! — rėkia Arvydas.

Tikrai, lydeka. Ji nardė kaip žaibas. Mes ėjom vis artyn, geriau ją pamatyti. Ji šmirkstelėjo tolyn ir atsidūrė, kur labai mažai vandens. Supuolėm visi trys ją gaudyti. Nutvėrėm! Pasižiūrėjom, pasigėrėjom.

— Gražinsim, ar piausim? — paklausė Arvydas.

Pagalvojom.

— Gražinkim, — sakiau. — Tegu sau plaukia.

— Bėk iš čia, lydekėle. Čia tau nesaugu, mažai vandens, — kalbino žuvį Gintautas. Bet mes nemokėjom su ja susikalbėti, tai palikom...

Dar galiuką paėjom — ir jau piliakalnis. Žinokite, kad šį piliakalnį jurbarkiškiai vadina bišpiliu. Kodėl bišpiliu — nežinau.

Tas bišpilis iš vienos pusės labai status ir apaugęs medžiais. Ten sunku lipti. Einam aplinkui ir iš rytų pusės randam geriausią lipimą. Čia lyg toks kelias eina vingiais į viršų. Tuo keliu ir užlipom.

Dabar pamatėm, kad vienas piliakalnio kraštas aukštesnis. Kitas prieina prie upės ir prasideda visai žemai. Užlipom į tą aukščiausią vietą ir einam tolyn. Paeinam už medžių, už krūmų ir žiūrim — milžinas! Stabt ir sustojom visi.

— Bėkim, — šnabžda Gintas.

Mano širdis plaka, bet bėgti nenoriu.

— Palaukit, — sako Arvydas. — Vidury dienos nepagriebs. Pažiūrėkim.

Milžinas stovi šonu į mus. Jis atsisukęs į rytus ir ištiesęs abi rankas. Barzdotas, ilgais plaukais, pražilęs, platų apsiaustą ant pečių užsimetęs. Tą apsiaustą vėjas judina.

— Kęstutis, — šnabžda Gintautas.

Tikrai. Milžinas panašus į kunigaikštį. Tik jis toks didelis. Bet dvasių yra visokių...

Pagaliau milžinas nuleido rankas ir atsisuko į mus. Mes pasitraukėm atgal.

— Nebijokit, — tarė jis. — Ateikite artyn.

— O kas tu toks? — paklausė drąsuolis Arvydas.

— Žmogus.

— Ar tu vaiduoklis?

Milžinas papurtė galvą. Mes priėjom kelis žingsnius arčiau.

— Jei tu ne vaiduoklis, tai kaip vadinies? — vis klausinėjo Arvydas.

— Aš Varnas, — pasakė milžinas, — bet jūs vis vien manęs nežinosit...

Tiesa. Mes tokio žmogaus nežinojom. Gerai į jį išžiūrėję, ėmėm tikėti, kad jis vistiek žmogus, ne vaiduoklis. Vaiduoklis, rodos, kitoks turėtų būti.

— Vaikai, gerai kad aplankote šį piliakalnį. Čia senovėje didvyriai gyveno. Jie gynė Lietuvą. Mokykitės iš jų, kaip savo kraštą branginti. Aš jau senas, ir nedaug beliko man gyventi. Eisiu pas tuos, kurie iš šios vietos išėjo. Bet jūs, vaikai, aukit, stiprėkit ir mylėkit Lietuvą. Ar žinote ką apie Lietuvos praeitį?

— Žinom, — atsakėm.

— Gerai, didžiukitės ja.

Jis kalbėjo labai lėtai ir negarsiai. Tada atsisuko į vakarus, iškėlė dešinę ranką ir tarė:

— Ten toli, yra jūra ir Palanga. Ten Kęstutis sutiko vaidilutę Birutę. Kęstutis mylėjo Lietuvą ir jūrą. Ar matėt kada jūrą?... Ne. Kai pamatysite, patiks. Puiki, didinga jūra.

Paskui jis atsisuko į rytus.

— Ten yra Trakai ir Vilnius. Ten Vytautas užaugo. Atsiminkite senovės didvyrius. Mylėkit Lietuvą, didvyrių žemę.

Varnas pažiūrėjo į mus geromis akimis. Jis atsisveikino ir pamažu nulipo nuo kalno.

Kas buvo tas Varnas? Niekas mums tikrai negalėjo pasakyti. Tik mano dėdė vieną sykį apie jį papasakojo.

— Seniau, kai Lietuvą valdė rusų caras, uždraudė lietuviškas knygas skaityti. Tokių knygų tada čia nespausdino. Bet Tilžėje, Rytprūsioose, lietuviškų knygų buvo galima gauti. Drąsūs vyrai jas nešė į Lietuvą ir žmonėms dalino. Rusų valdžia knygnešius gaudė ir smarkiai baudė.

— Esu girdėjęs apie tokį knygnešį Varną. Jis savo knygas nešdavo pro Jurbarką ir kažinkur piliakalnyje jas slėpdavo.

Daug tų knygų pernešė, kol rusų žandarai pagavo. Nusiuntė į Sibirą, ištrėmė. Po kiek metų Varnas grįžo, bet labai suvargęs. Tikriausiai jis ir piliakalnį aplankė.

Taip pasakojo mano dėdė. Bet mes trys vis vien ilgai dar abejojom. O gal mes Varno dvasią matėm tame piliakalnyje?... Būtų dar įdomiau, jei pats kunigaikštis Kęstutis ten pasirodytų.

Arvydas vis norėjo grįžti. Gal dar ką pamatysim?...

— Ar negana jums, vaikai, piliakalnio? — barė mus dėdė.
— Ar ne jis pats kalba apie senovę?... Ar negana senelio Varno žodžių?...

Bet tada mes nuotykių ieškojom. O šiandien, kaip įdomu būtų su tuo seneliu knygnešiu pasikalbėti... Kaip gera būtų, vėl užlipti į bišpilio viršūnę ...

*Vertimai — Amandos Muliolienės
Piešiniai — Elenos Muliolytės, 9 m.*

BATO NAMELIS

Šiam bato namely
Gyveno senelė,
Turėjo labai daug vaikų.
Kai trūko košytės,
Jie valgė sriubytę.
Blogieji negavo pietų.

JONUKAS ŠLIURIUKAS

Jonukas Šliuriukas
Sėdėjo kamputy
Ir valgė jis Kūčių vaišes.
Išgėrė puoduką
Aguonų pienuko,
Ir tarė: — “Koks didelis aš!”

GUDRAGALVIAI

Gudragalviai iš Šiaulių
Plaukė jūron su bliūdu.
Bliūdas buvo nesaugus —
Tuoį dainelės galas bus!

URVO PASLAPTIS

Jurgis Slėnys

Donatas išsitiesė minkštame fotelyje ir užmerkė akis. Jis ką tik grįžęs iš slidinėjimo iškylos kalnuose. Aišku, buvo įdomu ir malonu. Gal ne taip įdomu, kaip išspręsti problemą, kurios niekas kitas negali išspręsti... Gal ne taip malonu, kaip išaiškinti kokią neišaiškinamą paslaptį... Bet, ir detektyvui atsileisti reikia. Taip pro miegus galvojo detektyvas Donatas, kai sučirškė durų skambutis. Kažkas atidarė duris, ir kažkas įbėgo vidun.

— Ką čia darai, miegi? — suspiegė nedidelis berniukas. — Aš maniau, kad tu visad pasiruošęs!

— Kad niekas neturi problemų, nei neišaiškinamų paslapčių, nei nepaprastų atsitikimų, — ramiai tarė Donatas, nusižiovaudamas.

— Neturi! O aš turiu! — vėl sušuko berniukas, iš susijaudinimo smarkiai mosikuodamas rankomis.

Donato akys sublizgėjo. Jis susidomėjo.

— Tai sakyk, Pypliuk. Padėsiu kuo galiu.

Pypliukas atkišo dvidešimt penkis centus. Jis beveik neužsigavo, kad jį Pypliuku pavadino. Jam labai rūpėjo pasakoti, o ir be to, juk visi jį Pypliuku vadino.

— Matai, reikalas toks. Dedasi nepaprasti dalykai. Ar žinai tą didelį urvą už miškelio?

— Tą seną urvą! Bet jis pavojingas. Jis gilus, ir ten yra pavojingų dujų, — susirūpino Donatas. — Ar tu ten lipai?

— Įlipti bandžiau, bet nepavyko. Pritrūkau kvapo. Tauras tai įlipo. Jis nusileido virve. Bet, mat, jis turėjo oro tankus kvėpuoti. Tik niekam jų neskolino. Tu pažįsti tą Taurą, jis niekad niekam nieko neskolins, — piktai pasakojo Pypliukas.

Donatas dabar pradėjo galvoti: "Kam tas Tauras Pypliukui siūlė lipti į tą urvą. Aiškiai siūlė, nes tas pats vienas neliptų. O Pypliukas labai vikrus vaikas. Jis virvėmis laipioja kaip voverė. Ta garbė tai jam priklauso — kad ir mažas, kad ir jo balsas kaip pelės, bet laiptoti jis moka. O jei Pypliukas nulipti į urvą negalėjo, niekas negali. To Tauras tikriausiai ir norėjo. Norėjo, kad niekas neliptų".

Pypliukas pagarbiai žiūrėjo į galvojantį Donatą. Tai protas! Tai smegenys! Dar nebaigė visos istorijos, o tas jau galvoja.

— Tai kas dabar darosi? — paklausė Donatas.

— Kas nors tai tikrai darosi. Tauras į tą urvą nelipo taip sau, — tvirtino Pypliukas.

— Einam pasižiūrėti! — nusprendė Donatas.

Kai abu berniukai pasiekė urvą, ten jau buvo didelis būrys vaikų. Pačiam vidury stovėjo Tauras ir labai užsidegusiai kalbėjo.

— Tame urve yra dalykų, kurių niekas nematė. Tas urvas nepaprastas! Ar žinot, kad ten ne vienas urvas, bet du? Urve yra skylė, paskui kitas urvas — dar didesnis! Aš ten ir nusileidau. O ką mačiau, tai netikėsit! Žinojau, kad netikėsit, todėl turiu įrodymų.

Kol Tauras atsikvėpė po tokios ilgos prakalbos, kiti vaikai ginčijosi.

— Tai ką jis tokio galėjo atrasti? Ten tik tamsus urvas ir viskas! — kalbėjo vieni.

— Jis bet ką galėjo atrasti. Tam antram urve niekas nėra buvęs! — kalbėjo kiti.

— Mes iš to viso daug pinigų gausim, — vėl ėmė aiškinti Tauras. — Tas antras urvas yra priešistorinis. Aš ten radau priešistorinio žmogaus liekanų!

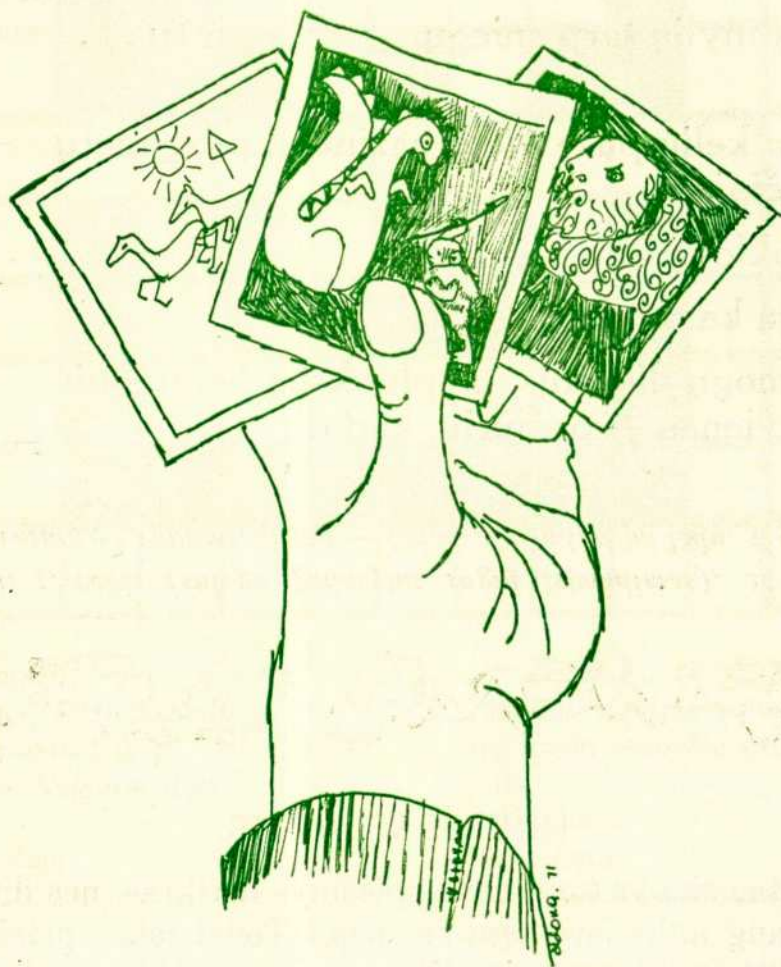
Visų vaikų akys išsiplėtė. Čia tai nepaprastas dalykas!

— Įsivaizduokit! Kiek žmonių čia ateis pasižiūrėti! Visi turės užmokėti! Mes būsim milijonieriai! Tik nesakykit niekam!

Tauras vėl sustojo atsikvėpti ir iš kišenės išsitraukė kelias nuotraukas.

— Čia, va, nuotraukos priešistorinių žmonių nupaišytų paveikslų. Tame urve visos sienos taip išpaišytos. Čia nepaprastas radinys!

Vaikai vartė nuotraukas. Piešiniai tikrai įdomūs. Viena — urvinis žmogus medžioja dinosaurą. Kitas, dar įdomesnis — vaizduoja bėgančių gyvulių pulką. Jie panašūs kiek į briedžius, bet aiškiai priešistoriniai. Dar kitas piešinys — didelio mamuto. Į nuotraukas pažiūrėjo ir Donatas.

— Taurai, tavo planai baigti! Dvi iš šių nuotraukų yra tikros, bet ne tame urve trauktos. O trečia — tai nesąmonė!

Kaip Donatas žinojo apie tas nuotraukas? Jei negali atspėti, atsakymas psl. 26.

MISLĖS

1. Bėga, lekia
Dvi sesutės,
Vis greta ir vis kartu,
Šimtą mylių
Jau suskuto,
Šimtą mylių tarp sniegų.
2. Esu aš
saulės vidury,
bet tu surast
mane turi.
Ugnies pradžioj
aš vėl esu —
mane gerai žinai
ir tu . . .
3. Koku keliu pusę metų važinėja, pusę metų
vaikščioja?
4. Po paklode kliu-kliu-kliu!
5. Marga karvė dangų laižo.
6. Už žmogų didesnis, už plunksną lengvesnis.
Einu vienas — pažiūriu, kad du . . .

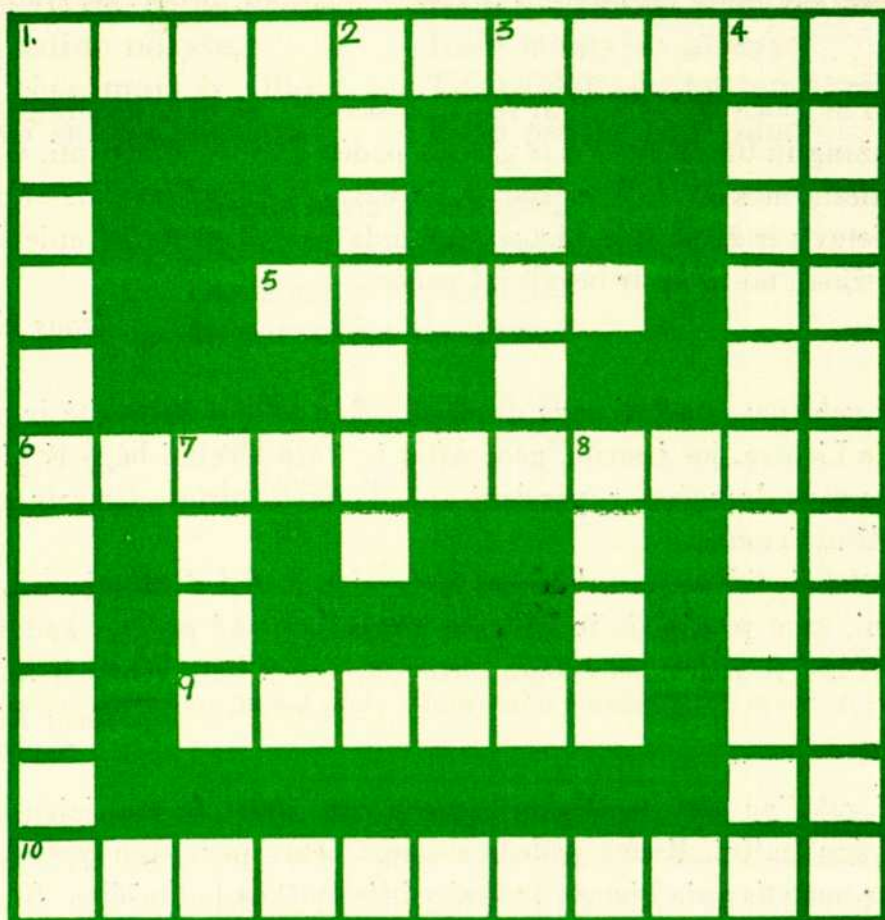
Atsakymai: 1. vėžės (sniege padarytas rogių išspaudimas), 2. raidė "u", 3. upė — vasaarą — vanduo, žiemą — ledas, 4. vanduo po ledu, 5. vaivorykštė, 6. šėšelis.

URVO PASLAPTIS

Donatas žinojo, kad vienas piešinys netikras, nes dinosaurai gyveno daug anksčiau negu žmonės. Todėl joks priešistorinis žmogus dinosauro nematė. Kitos nuotraukos buvo tikrų priešistorinių žmonių piešinių. Bet jos buvo trauktos arba pirktos muziejuje. Ir Donatas tuos piešinius muziejuje buvo matęs, todėl žinojo, kad jie negali būti iš urvo. Tauras, mat, prie dviejų tikrųjų piešinių nuotraukų pridėjo vieną savo piešinį, kad būtų įspūdingiau, ir nufotografavo. Bet tuo jis viską sugadino.

GALVOSŪKIS

Skersai:

1. Žmogus, kuris kovojo už Lietuvos laisvę. Benius Augaitis toks buvo.
5. Aš mečiau, Tu
6. Pasakoje (kam) buvo išmuštas stiklas.
9. Ne viršus, bet
10. Grįžimas atgal.

Žemyn:

1. Žmonių supiltas kalnas, ant kurio senovėje stovėjo pilis.
2. Pasiilgimas.
3. Maža antis.
4. Buvusio Lietuvos prezidento pavardė.
7. 24 valandų laikotarpis.
8. Kiškiui besijuokiant, jam trūko

Atsakymai: Skersai — 1. partizanas, 5. metei, 6. koplytėlei, 9. apačia, 10. sugrįžimas. Žemyn — 1. piliakalnis, 2. ilgesys, 3. antelė, 4. Stulginskis, 7. para, 8. lupka.

AR AŠ GALIU BŪTI NAUDINGAS LIETUVAI?...

Rašo Maironio mokyklos 8 skyriaus mokiniai, Brooklyn, N. Y.

Kai aš mokausi lietuviškai rašyti ir skaityti, aš būnu naudingas. Taip pat aš užaugsiu tikras lietuvis ir galėsiu padėti Lietuvą išlaisvinti. Gal tada ir aš galėsiu mokinti vaikus, kad ir jie užaugtų tikri lietuviai. Kada esi tikras lietuvis ir žinai apie Lietuvą, tai tada ją gali ginti; jei apie Lietuvą nieko nežinai, tai nieko ir negali jai padėti.

Linas Kudzma

Aš galėčiau pasakyti savo draugėms, kad aš esu lietuvaitė ir papasakoti apie Lietuvą, jos istoriją, geografiją ir, kaip tėveliai bėgo iš Lietuvos. Aš galiu savo draugėms papasakoti apie Lietuvos turtus, žemę ir apie jos geraširdžius žmones.

Aš labai didžiuojuos, būdama lietuvaitė. Labai didžiuojuos Lietuvos praeitimi, savo protėviais ir Lietuvos papročiais. Aš noriu, kad Lietuva augtų ir, kad ji niekuomet nebūtų pavergta, kad ji būtų laisva ir laiminga.

Rasa Vilgalytė

Aš galėčiau būti naudingas Lietuvai tarp kitko, ir tuo, jeigu aš duočiau pinigų Balfui. Balfas padeda visiems lietuviams pasaulyje. Aš galėčiau dar mokytis apie Lietuvą ir skaityti lietuviškus laikraščius. Aš bandyčiau padaryti Lietuvą laisvą.

Seniau Lietuva buvo labai stipri valstybė. Ji turėjo daug didvyrių: Vytautą, Kęstutį, Gediminą ir kt. Šiom dienom Lietuva nėra tokia stipri, nes ją užėmė rusai. Jei aš nuvažiuočiau į Lietuvą, tai gal galėčiau pamatyti, kas ten darosi. Jeigu būtų kokie dalykai, kur būtų blogai, tai aš, kaip nors, bandyčiau pataisyti.

Albinas Milukas

Aš galvoju, kad būčiau naudingas Lietuvai, jei jos kalbą, didvyriškumą ir meilę laikyčiau, čia Amerikoje ir, kad aš kada nors taip mokyčiau vaikus. Dėl Lietuvos laisvės žuvo daug mūsų didvyrių, daug mūsų protėvių. Jie žuvo, nes norėjo išgelbėti Lietuvą nuo priešų. Tai ir mes turime išgelbėti nors mūsų lietuviškus papročius ir kalbą.

Andrius Rajeckas

ŠALČIO ŪSAI

Atkeliavo baltas šaltis
Su ledine nosyte,
Kviečia, moja ir vilioja
Savo sniego patalan.

Kaip čia jauku, kaip čia gera,
Kaip mamytės glėbyje,
Tik veidukams tai jau karšta,
Kaip pavirintam puode.

Rogės lekia į pakalnę,
Draugės maudosi sniege.
Senis šaltis kraipo ūsą
Ir parverčia jis mane!

*Astra Totoraitytė, 6 sk.
Marquette Parko mokykla
Chicago, Ill.*

MYLĖSI LIETUVĄ IŠ TOLO...

Šiuo rašinėliu laimėjau pirmą vietą Montrealio lituanistinės mokyklos rašinėlių konkurse.

Lietuva yra graži šalis. Ji yra mūsų tėvų šalis. Mes jos nesam matę, bet mūsų tėvai, kurie ten gimė ir augo, ją pažįsta. Jie žino miškus, kuriuose vaikščiojo; ežerus, kuriuose braidė; gyvulius, kuriuos matė. Jie apie visa tai ir mums papasakojo.

Aš visą laiką galvoju, kad, kai užaugsiu, nuvažiuosiu pažiūrėti tėvų žemės. Tada pamatysiu tikrą Lietuvą, ne tokią, kurią dabar sapnuoju. Mes dabar įsivaizduojame Lietuvą, kaip kokį kaimą. Bet ten yra moderniški miestai, automobiliai, krautuvės, gražūs namai. Lietuva yra pilna laukinių ir naminių gyvulių ir paukščių. Ežeruose galima rasti daug žuvų. Prie Baltijos jūros yra daug gražaus gintaro.

Dabar Lietuva yra rusų pagrobta. Žmonės negali eiti į bažnyčias nei važiuoti į kitas šalis. Aš manau, kad kai aš važiuosiu Lietuvos aplankyti, ji tikriausiai jau bus išsivadavusi iš rusų rankų, ir vėl pradės gyventi laisvai. Gal aš pasiliksiu Lietuvoje ir ūkininkausiu prosenelių ūkyje prie Dubysos...

*Antanas Gečius
Montrealio lit. mokykla*

ZIEMA

*Ričardas Blinstrubas, 3 sk.
Marquette Parko mokykla
Chicago, Ill.*

**Lauke šalta,
Visur balta.
Vaikai bėgioja,
Sniegą tapnoja.**

**Medžiai sušalę,
Paukščiai išbalę.
Piktas vėjelis
Kanda nosele.**

VASARIO 16-toji

Šis rašinėlis laimėjo antrą premiją, skirtą Skautų Tėvų komiteto.

Mes visi, dideli ir maži, jauni ir seni, susirenkame pagerbti mūsų gražią, mylimą žemę Lietuvą. 1918 m. vasario 16 dieną, Vilniuje buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Ją paskelbė Lietuvos Taryba.

Mes visi žinome, kad kiekvienas žmogus myli laisvę, jos siekia, ja džiaugiasi ir brangina. Taip pat ir kiekviena tauta trokšta laisvės, nori gyvuoti savu, nepriklausomu gyvenimu.

Lietuvių meilė savo tautai yra didelė ir galinga. Prūsų mieste, Tilžėje, lietuviškas knygas ir laikraščius spausdino. Pasiaukoję ir drąsūs knygnešiai slapta juos nešdavo į Lietuvą. Darbas buvo sunkus ir labai pavojingas. Knygnešiai net savo galvas guldė už lietuvišką spaudą. Todėl ir mes turime mylėti viską, kas yra lietuviška.

Mūsų protėviai daug dirbo ir daug kraujo praliejo, kad Lietuva būtų laisva ir graži pažiūrėti. Mes turime džiaugtis, kad esame lietuviai ir turime būti darbštūs žmonės. Mums nereikia gėdytis, kad esame lietuviai, bet sakykime "ačiū" Dievuliui, kad tai tautai priklausome.

Tikėkime, kad ir dabar yra tokių drąsuolių, kurie nebijo nei kūjo, nei piautuvo. Ateis laikas, kada mūsų Vytis, lėkdamą per pasaulį skelbs Lietuvos nepriklausomybę. Ir mūsų trispalvė vėliava vėl plevesuos Gedimino kalne. Būkime drąsūs ir pasiruošę!

*Ramutė Kemežaitė, 6 sk.
Waterburio lit. mokykla*

APIE RAKETAS

Raketa lekia 17,000 mylių per valandą. 90 minučių užtrunka apskristi apie žemę. Pirmoji raketa "Mercury" buvo apie 24 pėdų ilgio. Ji buvo iššauta 1961 metais su bezdžione, o 1964 metais raketa skrido su foto aparatu. Neil Armstrong buvo pirmas astronautas pasiekęs mėnulį su Apollo 11 — 1969 metais.

Kaip žmonės sugalvojo skristi su raketa į mėnulį?... Pirmiausia, jie padarė daug raketų ir jos skrido be žmonių. Apskrisdavo apie mėnulį ir sugrįždavo į žemę. Daug raketų susprogo, bet, iki šiol tik viena su žmonėmis, kurioje žuvo 3 astronautai.

*Kęstutis Skučas, IV sk.
Montreal'io lit. mokykla
Kanada*

KARAS PRIEŠ MARSĄ!

3000 metų. Vėl raketa lekia į Marsą. Staiga — mato atlekiantį erdvėlaivį. Priartėja. Tai ne žemės žmonių erdvėlaivis! Kas daryti? Erdvėlaivis lekia arčiau ir arčiau. Tai marsiškas erdvėlaivis. Staiga — jis čia pat ir marso kareiviai ateina į žemės žmonių raketą...

Marso žmonės pačiupo mūsų žmonius ir nuvedė į savo erdvėlaivį. Erdvėlaivis nulėkė į Marsą, kuris žemės žmonėms atrodė visai panašus į žemę. Marsiškiai įmetė pagrobtuosius į kalėjimą. Jie davė jiems po tabletę, kad jie visai nejudėtų tol, kol bus Marse.

Žemėje žmonės nežinojo, kas nutiko tai raketai. Jie negalėjo pagalbos atsiųsti. Bet pagrobtieji sudarė planą, kaip pabėgti. Jie slaptai pastatė paprastą, nedidelę raketą. Buvo ir vienas daktaras jų tarpe. Jis buvo jų vadas.

Viskas buvo paruošta pabėgimui. Staiga — ta mažoji raketa pakilo ir išlėkė. Marsiškiai šaudė į ją, bet raketos nepasiekė. Žmonės laimingai pasiekė žemę. Bet — tada jau buvo 3500 metų! Mat, tos marsiškos tabletės prailgino jų amžių. Tada vyko karas prieš Marsą, ir žemės žmonės laimėjo. Tuo metu jau nebuvo nei kregždžių, nei skruzdžių. Pasaulis užkariavo Marsą!

*Petras Mačionis
Vasario 16 gimnazija
Vakarų Vokietija*

PAVEIKSLŲ PARODA

Angeliukas
Ingutė Nelsaitė, 3 m.
Fullerton, Calif.

Berniukas šoka
per žvakę
Daina Matas, 5 m.
Independence, Ohio

Koplytėlė laukuose
Kristina Jonynaitė
Maironio lit. mokykla
Brooklyn, N. Y.

Kalėdos mieste
Jonukas Papaurėlis, 5 m.
Montreal, Canada

Karinis lėktuvas
Vytenis Prekeris
Woodhaven, N. Y.

Plaukia Gintaras
ir tėtis
Gintaras, Lietuva